Tehlikeli Maddelerin Taşınması Yönetmeliği - 24.04.2019

Türkiye Cumhuriyeti - 24.04.2019 Tarihli 30754 Sayılı Resmi Gazete - Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik

24.04.2019 Tarihli 30754 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından:

TEHLİKELİ MADDELERİN KARAYOLUYLA TAŞINMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, kamuya açık karayoluyla yapılacak tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerinin; insan sağlığı ve diğer canlı varlıklar ile çevreye zarar vermeden güvenli, emniyetli ve düzenli bir şekilde yürütülmesine ve bu faaliyetlerde yer alan; gönderenlerin, alıcıların, dolduranların, yükleyenlerin, boşaltanların, paketleyenlerin, tank-konteyner/portatif tank işletmecilerinin, taşımacıların ve tehlikeli maddeleri taşıyan her türlü taşıt sürücülerinin sorumluluk ve yükümlülüklerine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) Karayolu ile yapılan tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetinde yer alan; gönderenleri, alıcıları, dolduranları, paketleyenleri, yükleyenleri, tank-konteyner/portatif tank işletmecileri, taşımacıları ve boşaltanları,

b) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; taşıt, ambalaj ve yük taşıma birimlerinin tip onay sertifikalandırılmaları ile söz konusu taşıma birimlerinin ilk, ara, periyodik ve istisnai test ve muayenelerini,

c) Tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetlerine yönelik eğitim ve denetimleri,

ç) Ülkemiz sınırları içerisinde yabancı plakalı taşıtlarla yapılan uluslararası tehlikeli madde taşımalarını,

d) Tüm kamu kurum ve kuruluşlarının tehlikeli madde taşımacılık faaliyetlerini,

e) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına; üçüncü şahıslar tarafından yapılan tehlikeli mal taşımacılığını,

kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Uluslararası anlaşmalar ile savaş hali ve olağanüstü hallerde uygulanacak mevzuat hükümlerine göre yapılan taşıma işlemlerini,

b) Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait resmi taşıtlarla yapılan taşıma işlemlerini,

kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 480 inci maddesi ile 497 nci maddesi ve 5434 sayılı Kanun ile kabul edilen Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

b) ADR Uygunluk Belgesi: Model yılına bakılmaksızın ADR'ye taraf olan ülkelere yönelik olarak tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde bulunacak taşıtlar ve/veya yurt içinde tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde bulunacak 2015 ve sonrası model yılına sahip taşıtlar için ADR Bölüm 9'da belirtilen hükümler kapsamında, Bakanlığın düzenlediği/düzenlettirdiği belgeyi,

c) Alıcı: Taşıma evrakı, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi veya taşıma senedinde belirtilen tehlikeli maddenin teslim edileceği işletmeyi veya taşıma işlemi, taşıma sözleşmesi olmadan gerçekleştiriliyorsa, varış noktasında tehlikeli malların idaresini üstüne alacak işletmeyi,

ç) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

d) Boşaltan: Tehlikeli madde yüklü konteyneri, çok elemanlı gaz konteynerini, tank-konteynerini, portatif tankı bir araçtan indiren; paketli tehlikeli maddeleri ve portatif tankları bir araç veya konteynerden indiren; bir tüplü gaz tankerinden, çok elemanlı gaz konteynerinden, bir araçtan veya dökme yük taşıyan konteynerden boşaltan işletmeyi,

e) Çok elemanlı gaz konteyneri (ÇEGK): Bir manifold ile birbirine bağlanan ve bir çerçeveye monte edilmiş elemanları; silindirler, tüpler, basınçlı variller veya silindir demeti, ayrıca ADR 2.2.2.1.1'de tanımlanan gazların taşınmasında kullanılan 450 litreden daha fazla kapasiteli tankları,

f) Dolduran: Tehlikeli maddeleri; tankerlere, tanklara, portatif tanklara ya da tank-konteynerlere, tüplü gaz tankerlerine, çok elemanlı gaz konteynerine veya konteynere dökme olarak dolum yapan işletmeleri,

g) Genel Müdürlük: Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

ğ) Gönderen: Kendi adına veya bir üçüncü şahıs adına tehlikeli maddeleri gönderen işletmeyi veya taşıma işlemi bir taşıma sözleşmesine bağlı olarak yürütülüyorsa, sözleşmede "Gönderen" olarak belirtilen kişiyi,

h) İşletme: Kamu kurum ve kuruluşları da dahil olmak üzere kar amacı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde bulunan gerçek veya tüzel kişileri,

ı) Kıyı tesisi: 3/3/2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında tehlikeli madde uygunluk belgesine sahip tesisi,

i) Konteyner: Bir taşıma donanımı parçası olarak, yükleme biçimi korunarak veya bozulmadan birden çok taşıma türüyle taşınmasına imkan verebilen, taşıma yolunda aktarma ve istiflemeye, kolaylıkla doldurulup boşaltılmaya, birçok kez kullanılmaya uygun ve dayanıklı malzemeden imal edilmiş kabı,

j) Paketleyen: Tehlikeli maddeleri, büyük paketler ve orta boy hacimli konteynerler de dahil olmak üzere değişik cinsteki kaplara yerleştiren ve gerektiğinde paketleri taşınmak üzere hazır hale getiren işletmeleri,

k) Patlayıcı madde: ADR Bölüm 2.2.1'de ifade edilen maddeleri,

l) Relay tankeri: Karayolu yol inşaatı için bitüm taşımacılığında kullanılan ve tank içindeki bitümün ısıtılmasını sağlamak veya belirli sıcaklığın altına düşmesini engellemek için brülörlerle donatılmış olan tankeri,

m) Resmi taşıt: Araç tescil belgesinde "resmi" olarak tescil edilmiş taşıtı,

n) Sevk irsaliyesi: 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı alt bendi uyarınca mal sevkiyatında kullanılması zorunlu olan belgeyi,

o) Tamamlanmış araç: İlgili mevzuata uygun olarak çok aşamalı tip onayı veya 26/10/2016 tarihli ve 29869 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Araçların İmal, Tadil ve Montajı Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre uygunluk belgesi alınarak imal edilen aracı,

ö) Tank-konteyner/portatif tank işletmecisi: Tank-konteyner veya portatif tankları, adına kayıtlı olduğu ya da bunları bir sözleşmeye dayalı olarak işleten işletmecileri,

p) Taşıma evrakı: ADR Bölüm 5.4.1'deki bilgileri içerecek şekilde gönderen tarafından düzenlenmiş belgeyi,

r) Taşıma irsaliyesi: Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişilerin naklettikleri eşya için 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 240 ıncı maddesi uyarınca düzenlediği belgeyi,

s) Taşımacı: Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre C1, C2, C3, K1, K2, K3, L1, L2, M1, M2, N1, N2, P1, P2, R1, R2 ve TİO yetki belgesi sahiplerini,

ş) Taşıma İşleri Organizatörü (TİO): Yük taşımacılığı alanında ilgili mevzuat uyarınca yetki belgesi veya faaliyet izni almış gerçek veya tüzel kişilerin imkân, kabiliyet ve kapasitelerini kullanarak kendi nam ve hesabına yük taşıması yaptırarak taşıma faturası/sözleşmesi düzenleyen, taşıma ile ilişkili depolama, paketleme, etiketleme, ambalajlama, sipariş yönetimi, gümrük, sigorta, dağıtım vb. lojistik işlemleri gerçekleştiren bir veya birden fazla taşıma türü kullanarak taşımacılık ve lojistik hizmetlerini sunmayı meslek edinen ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen gerçek ve tüzel kişileri,

t) Taşınabilir basınçlı ekipman: 31/12/2012 tarihli ve 28514 4. Mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği (2010/35/AB)'nde tanımlanan kapları,

u) Taşıt (Araç): Karayolunda tehlikeli madde taşımacılığı yapılması amacıyla ilgili mevzuata uygun olarak imal edilen en az dört tekerlekli ve azami tasarım hızı 25 km/s'den fazla olan kamyon, kamyonet, tanker ve bunlar tarafından çekilmesine izin verilen römorklar ile çekici türündeki taşıtlarla çekilen yarı römork veya römork türündeki taşıtlar ile bu amaçla özel donanımı bulunan diğer taşıtları,

ü) Taşıt Uygunluk Belgesi: Ülkemiz sınırları dahilinde ve/veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere taşımacılık faaliyetinde bulunacak ADR'nin gerekliliklerini tam olarak sağlamayan 2014 ve öncesi model yılına sahip taşıtlar için Bakanlığın belirlediği usul ve esaslara göre alınması zorunlu olan belgeyi,

v) Tehlike ikaz levhası: Tehlikeli yük taşımacılığında kullanılan taşıt, konteyner, ÇEGK, MEMU, tank-konteyner ve portatif tanklardaki yüklerin, sınıf, tehlike derecesi ve muhteviyatı gibi özelliklerini ifade eden harf, rakam ve şekillerin yer aldığı levhaları,

y) Tehlike ikaz etiketi: Tehlikeli yük taşımacılığında kullanılan ambalajlardaki yüklerin, sınıf, tehlike derecesi ve muhteviyatı gibi özelliklerini ifade eden harf, rakam ve şekillerin yer aldığı etiketi,

z) Tehlikeli madde (tehlikeli yük): ADR Bölüm 3.2'deki tehlikeli malların listelendiği Tablo A'da yer alan maddeleri,

aa) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB): Bu Yönetmelik kapsamında yer alan tehlikeli madde ile iştigal eden işletmelerin, sorumluluk ve yükümlülüklerini yerine getirip getirmediklerinin tespitinin yapılabilmesi için ve işletmelerin kayıt altına alınması amacıyla düzenlenen belgeyi,

bb) Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanı (TMGD): İfa edeceği görev ve nitelikleri ADR Bölüm 1.8.3'te belirtilen ve alması gereken eğitime istinaden Bakanlıkça yetkilendirilmiş gerçek kişiyi,

cc) Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Kuruluşu (TMGDK): Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti vermek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşu,

çç) Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5): ADR Bölüm 8.2 kapsamında Bakanlıkça düzenlenen belgeyi,

dd) Turuncu renkli plaka: ADR Bölüm 5.3.2.2'de tanımlanan özellikteki plakaları,

ee) Tüplü gaz tankeri: Birbirine manifoltlarla bağlı ve bu araca kalıcı olarak sabitlenmiş 450 litreden fazla kapasiteli tanklardan oluşan aracı,

ff) Ulaştırma Elektronik Takip ve Denetim Sistemi (U-ETDS): Bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren gerçek ve tüzel kişilerin, faaliyetlerine ilişkin Bakanlıkça belirlenen verilerin tutulduğu, gerektiğinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşımına açık olduğu/olabileceği sistemi,

gg) UN numarası: ADR Bölüm 3.2'de Tablo A'da yer alan tehlikeli maddeleri tanımlayan dört basamaklı Birleşmiş Milletler Numarasını,

ğğ) Yazılı talimat: ADR Bölüm 5.4.3'te belirtildiği şekilde, taşıyıcı tarafından sürücüye verilmek üzere hazırlanan ve taşıma esnasında oluşabilecek bir kaza durumunda alınacak tedbirler ile taşınan maddelerle ilgili özelliklerin yazılı olduğu belgeyi,

hh) Yetkilendirilmiş kuruluş: TSE ISO/IEC 17020 standardına uygun dokümantasyona sahip olduğu Bakanlıkça tespit edilen ve yetkilendirilmesini müteakip bir yıl içerisinde yetki kapsamında TSE ISO/IEC 17020 standardına göre Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilen kuruluşu,

ıı) Yükleyen: Paketli veya dökme tehlikeli maddelerin içerisinde bulunduğu ambalaj, konteyner veya portatif tankları bir aracın içine veya üzerine veya bir konteynerin içine yükleyen işletmeleri,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan ancak birinci fıkrada tanımlanmayan ifadeler için ADR ve ulusal mevzuatta belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taşımacılık Faaliyetlerine İlişkin Genel Kurallar

Genel kurallar

MADDE 5 – (1) Tehlikeli maddeler kamuya açık karayolunda, bu Yönetmelik ve ADR hükümlerine uygun olarak kontrollü, emniyetli, insan sağlığına zarar vermeden ve çevreye olumsuz etkisi en az olacak şekilde taşınır.

(2) ADR'de taşınması yasaklanan tehlikeli maddeler taşınamaz.

(3) Tehlikeli maddelerin taşınmasında yer alan taraflar, hasar ve yaralanmaları önleyebilmek ve gerekirse bunların etkisini en aza indirebilmek için öngörülebilen risklerin yapısını ve boyutunu göz önünde bulundurarak bu Yönetmeliğe ve ADR hükümlerine uygun tedbirleri almak zorundadırlar.

(4) Tehlikeli maddelerin karayolu ile taşınmasında; ADR Bölüm 6'da tanımlanan ve Bakanlıkça veya ADR'ye taraf bir ülkenin yetkili otoritesince yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından test edilip UN sertifikası verilmiş olan ambalajların kullanılması zorunludur.

(5) Bu Yönetmelik kapsamında taşımacılık faaliyetinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler, Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre C1, C2, C3, K1, K2, K3, L1, L2, M1, M2, N1, N2, P1, P2, R1, R2 veya TİO yetki belgelerinden herhangi birine sahip olmak zorundadırlar.

(6) Bu Yönetmelik ve ADR'ye göre tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığı alanında faaliyet gösteren; taşımacı, dolduran, paketleyen, yükleyen, gönderen, boşaltan, alıcı ve tank-konteyner /portatif tank işletmecileri, bu faaliyet alanlarından biri veya birden fazlası ile iştigal etmeleri halinde Bakanlığa başvurarak faaliyet alanlarına uygun Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almaları zorunludur. Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesinin düzenlenmesine ilişkin hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(7) Bu Yönetmelik kapsamındaki gönderen, paketleyen, dolduran, yükleyen ve boşaltan olarak Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesine sahip işletmeler ile tehlikeli maddeleri taşıyan taşımacıların da ADR Bölüm 1.8.3'te yer alan hükümlere göre TMGD istihdam etmesi veya TMGDK'dan TMGD hizmeti alması zorunludur. TMGD eğitimi, sınavı, yetki, görev ve sorumlulukları ile TMGDK'ların yetki, görev ve sorumlulukları ile ilgili hususlar Bakanlıkça belirlenir.

(8) Bu Yönetmelik ve ADR hükümlerine uygun olarak ulusal ve uluslararası karayollarında tehlikeli yük taşımacılığı yapacak sürücülerin, Bakanlığın yetkilendirdiği eğitim kuruluşlarından, taşınacak tehlikeli maddenin sınıfı ve/veya taşıma şekline uygun eğitim almaları ve Bakanlığın yapacağı sınavda başarılı olmaları gerekmektedir. Sınavda başarılı olan sürücülere, Bakanlık tarafından Tehlikeli Mal Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası düzenlenir. Tehlikeli maddelerin karayoluyla taşınması için gerekli olan sürücü eğitimleri, sınavları, belgelendirilmeleri Bakanlıkça belirlenen mevzuat kapsamında gerçekleştirilir.

(9) Bu maddenin yedinci fıkrası kapsamında kalan işletmelerin istihdam ettiği veya hizmet aldığı TMGD'ler, işletmelerin tehlikeli madde ile iştigal eden personeline, ADR Bölüm 1.3 kapsamında eğitim vermek zorundadır.

(10) Tehlikeli maddelerin; yüklenmesi, doldurulması, taşınması veya boşaltılması sırasında ADR 1.8.5.3'te belirtilen şekilde ciddi bir kaza veya olay olması durumunda kazanın gerçekleştiği yerdeki sorumlu tarafça bu olayın, Bakanlığın belirlediği formda eksiksiz bir şekilde 7 iş günü içerisinde www.türkiye.gov.tr üzerinden Bakanlığa bildirilmesi gerekir.

(11) Tehlikeli madde yüklü veya tehlikeli maddeyi boşalttığı halde temizlenmemiş taşıtların, doldurma ve boşaltma süresi dışında, yerleşim yerlerinde bulunan; okul, kamu binaları, alışveriş merkezi, ibadethane gibi yerlerden en az 300 metre uzağına park edilmesi zorunludur.

ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi

MADDE 6 – (1) Tehlikeli maddelerin 1 m3 üzerindeki sabit veya sökülebilir tankla veya 3 m3 üzerindeki tank-konteyner, portatif tank, ÇEGK, vakumla çalışan atık tankı, tank takas gövdesi vb. taşıma birimleri ile taşınması halinde araçlara ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi alınması zorunludur.

(2) Tehlikeli maddelerin ambalajlı ve dökme olarak taşınması halinde araçlara ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi alınması zorunlu değildir. Ancak patlayıcı madde ve nesneleri (Sınıf 1) ambalajlı olarak taşıyan araçlara ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi alınması zorunludur.

(3) ADR'ye taraf olan ülkelere tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde kullanılacak taşıtlar (EX/II, EX/III, FL, AT ve MEMU) ile yurt içinde tehlikeli madde taşımacılık faaliyetinde kullanılacak 2015 ve sonrası model yılına sahip taşıtlara Bakanlık veya yetkilendirdiği kurum/kuruluşlar tarafından ADR Bölüm 9'da belirtilen hükümlere göre yıllık olarak ADR Uygunluk Belgesi alınması zorunludur.

(4) Ülke sınırlarımız dahilinde ve/veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere taşımacılık faaliyetinde bulunacak ADR'nin gerekliliklerini tam olarak sağlamayan 2014 ve öncesi model yılına sahip taşıtlar (eski araçlar) için Bakanlığın belirlediği usul ve esaslara göre Bakanlık veya yetkilendirdiği kurum/kuruluşlar tarafından yıllık olarak başvuruda bulunularak Taşıt Uygunluk Belgesi alınması zorunludur.

(5) ADR gerekliliklerini karşılamayan 2014 ve öncesi model yılına sahip ve Taşıt Durum Tespit Belgesi veya Taşıt Uygunluk Belgesi almış tamamlanmış araçların üst yapıları, Bakanlıkça yayımlanan usul ve esaslarda belirtilen teknik kriterleri karşılamaları şartıyla, ADR'ye uygun üretilmiş 2015 ve sonrası model yılına sahip araçlara aktarılabilir. Bu durumda ilgili araçlara model yıllarına bakılmaksızın Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir. Aynı şekilde eski araçların tank kısmının yenilenmesi talebi halinde araca ADR'ye uygun olarak üretilmiş bir tank kullanılmalıdır.

(6) Karayolu yol inşaatları için bitüm taşımacılığında kullanılan ve yükün belirli sıcaklığın altına düşmesini engellemek için brülörle donatılmış, Bakanlıkça belirlenen teknik kriterleri karşılayan 2014 model ve önceki yıllarda üretilmiş relay tankerler ile 2015 model ve sonraki yıllarda üretilmiş relay tankerlerine ADR'de belirtilen yanmalı ısıtıcılar dışında kalan diğer şartları sağlamaları şartıyla Taşıt Uygunluk Belgesi düzenlenir.

(7) Tehlikeli madde taşıyan araçların üst yapıları ve tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tank-konteyner, portatif tank, ÇEGK, yığın konteyner gibi taşıma birimleri ile IBC ve taşınabilir basınçlı ekipmanların ilk, ara ve periyodik test ve muayenelerinin Bakanlık veya yetkilendirilen kurum ve kuruluşlara yaptırılması gerekir.

Tehlikeli madde taşıyan araçlarda bulundurulması gerekli olan belgeler

MADDE 7 – (1) Tehlikeli madde taşıyan araçlarda aşağıdaki belgelerin bulundurulması zorunludur:

a) Taşıtlar için geçerli ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi,

b) ADR Bölüm 5.4.1'de belirtildiği şekilde düzenlenen taşıma evrakı,

c) ADR Bölüm 5.4.3'te belirtildiği şekilde, taşımacı tarafından sürücüye verilmek üzere hazırlanan yazılı talimat,

ç) Araçta görevli her personel için resimli kimlik belgesi (nüfus cüzdanı, sürücü belgesi veya pasaport),

d) ADR Bölüm 8.2.2.8'de belirtildiği şekilde Tehlikeli Madde Taşımacılığı Sürücü Eğitim Sertifikası (SRC5).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Taşımacılık Faaliyetinde Yer Alan Tarafların Sorumluluk ve Yükümlülükleri

Gönderenin yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Gönderen, taşınmak üzere sevk edilen malı ADR hükümlerine uygun bir biçimde teslim etmek zorundadır. Gönderenin diğer yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli maddelerin taşınmasının, araçlarına Bakanlıktan uygun yetki belgesi almış olanlarca yapılmasını sağlamak,

b) ADR Bölüm 5.4.1'te belirtilen mahiyette taşıma evrakını eksiksiz hazırlamak ve taşımacıya vermek (ayrıca, taşıma işlemi başlamadan önce taşıma evrakını Bakanlık tarafından oluşturulacak U-ETDS sistemine işlemek/iletmek zorundadır.),

c) Tehlikeli madde taşımacılığını, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun geçerli belgeye sahip bir araçla yapmak,

ç) Tehlikeli madde taşımacılığını, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun sertifikalı ambalaj ve yük taşıma birimlerini kullanmak,

d) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; IBC, tank, tanker, tüplü gaz tankeri, ÇEGK'ler, portatif tanklar ve tank-konteynerlerin ara ve periyodik muayeneleri yapılmış olanları kullanmak,

e) Tehlikeli madde taşımacılığı yapılan araçlar ile ambalaj ve yük taşıma birimlerinde, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanmak,

f) Tehlikeli madde taşımacılığında; birlikte ambalajlama, yükleme, karışık yükleme ve yükleme sınırlamaları kurallarına uygun hareket etmek,

g) ADR Bölüm 1.4.2.1'de yer alan diğer yükümlülükleri yerine getirmek.

(2) Kıyı tesisi işleticileri tesis giriş ve çıkışında; ADR Bölüm 5.4.1'de belirtilen taşıma evrakının araçta bulunup bulunmadığı, yük taşıma biriminin ara ve periyodik muayenelerinin yapılıp yapılmadığı ile söz konusu araçlar ve yük taşıma birimlerinde, ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanıp kullanılmadığını kontrol etmek zorundadır.

(3) Tehlikeli madde taşımacılığı, bir sözleşmeye bağlı olarak TİO tarafından yapılması halinde, bu madde kapsamındaki tüm yükümlülükler TİO'ya aittir.

(4) Tehlikeli madde taşımacılığı, bir sözleşmeye bağlı olarak yapılmadığı durumlarda; karayolu, demiryolu ve denizyolu ile tehlikeli madde ithalatında taşıma evrakı bulunmaması halinde, tehlikeli maddeleri ithal eden gerçek veya tüzel kişiler, bu maddede belirtilen yükümlüklerini yerine getirmek zorundadır.

Paketleyenin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Paketleyenin yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli madde ve nesnenin özelliğine uygun sertifikalı ambalaj kullanmak ve ADR 4.1'deki paketleme talimatlarına uymak,

b) Kombine ambalajlamalarda ADR hükümlerine uymak,

c) Ambalaj ve kombine ambalajların, işaretleme ve etiketlemelerini ADR'ye göre doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanmak,

ç) Karayolundan denizyoluna geçiş yapacak konteynerler için Konteyner/Araç Paketleme Sertifikası hazırlanmasını sağlamak,

d) ADR bölüm 1.4.3.2'de yer alan diğer kurallara uymak.

Yükleyenin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Yükleyenin yükümlülükleri şunlardır:

a) Hasarlı veya sızdırma riski taşıyan ambalaj ve yük taşıma birimleri ile boş temizlenmemiş ambalaj ve yük taşıma birimlerini hasar giderilene kadar yüklememek,

b) Tehlikeli maddelerin yükleme, elleçleme, birlikte yükleme yasaklarına, besin ve gıda maddelerinin ya da hayvan yemlerinin ayrı tutulması kuralları ile ilgili mevzuata ve özel kurallara uymak,

c) Ambalajlar, kombine ambalaj, IBC, konteyner, portatif tank, tank, tank-konteyner, ÇEGK vb. yük taşıma birimlerinin üzerine ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanmak,

ç) Taşıtlara yükleme yaptığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliğe sahip giysilerle çalışmaya müsaade etmemek,

d) Araçlara yüklenecek tehlikeli maddelerin ADR Bölüm 7.5.7'de belirtilen yükleme emniyet kurallarına göre yapılmasını sağlamak,

e) ADR Bölüm 1.4.3.1'de yer alan hükümleri yerine getirmek.

Dolduranın yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Dolduranın yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli maddeleri, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip tankere doldurmak,

b) Hacmi 1 m3'ten fazla sabit tank veya sökülebilir tank ile hacmi 3 m3'ten fazla olan portatif tank, tank-konteyner, ÇEGK vb. taşıma birimleri kullanılarak yapılan taşımalarda, taşıyacak araçların ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip olanları doldurmak,

c) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tüplü gaz tankeri, ÇEGK'ler, portatif tanklar ve tank-konteyner vb. yük taşıma birimlerinin, ara ve periyodik muayenelerinin yapıldığının tank plakasından kontrolünü yaparak uygun olanlarına dolum yapmak,

ç) Taşınabilir basınçlı ekipmanlara dolum yapmadan önce periyodik test ve muayenelerinin yapıldığını kontrol etmek,

d) Tehlikeli madde taşımacılığı yapılan araçlar ile yük taşıma birimlerinin ADR'deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanmak,

e) Dolduran tankı doldururken bitişik bölmelerdeki tehlikeli maddeleri ilgilendiren zorunluklara uygun hareket etmek,

f) Doldurulan madde için izin verilen azami doldurma derecesini veya izin verilen azami litre başına içeriklerinin kütlesini göz önünde bulundurmak,

g) Dolumu yaptıktan sonra tank kapaklarının ve/veya doldurma valflerinin sızdırmazlığını kontrol etmek,

ğ) Doldurulan tehlikeli maddelerin tankın dış yüzeyine bulaşmadığını kontrol etmek,

h) Taşıtlara dolum yaptığı sırada, taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliğe sahip giysiler ile çalışmaya müsaade etmemek,

ı) Araçlara ve konteynerlere tehlikeli maddeleri dökme halinde doldururken, ADR Bölüm 7.3'deki ilgili hükümlere uyulduğunu kontrol etmek,

i) ADR Bölüm 1.4.3.3'te yer alan diğer hükümleri yerine getirmek.

Taşımacının yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Taşımacının yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli madde taşımacılığını, taşınan madde ve nesnenin özelliğine uygun ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip araçlarla yapmak,

b) Hacmi 1 m3’ten fazla sabit tank veya sökülebilir tank ile hacmi 3 m3’ten fazla olan portatif tank, tank-konteyner, ÇEGK vb. taşıma birimleri kullanılarak yapılan taşımalarda, taşıyacak araçların ADR/Taşıt Uygunluk Belgesine sahip olanlarını kullanmak,

c) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan; tank, tüplü gaz tankeri, ÇEGK’ler, portatif tanklar ve tank-konteyner vb. yük taşıma birimlerinin, ara ve periyodik muayenelerinin yapıldığının tank plakasından kontrolünün yapılarak uygun olanlarını taşımak,

ç) Tehlikeli madde taşımacılığı yapılan araçlar ile ambalaj ve yük taşıma birimlerinde, ADR’deki tehlike ikaz etiket/levha ve işaretleri ile turuncu renkli plakaların doğru, uygun özellikte ve ebatta olanlarını kullanmak,

d) Taşıtlarda, tanklarda ve yüklerde görsel olarak belirgin sızıntı, çatlak ya da hasar olmadığını kontrol etmek,

e) Araçlarda, ADR’de yer alan muafiyetler kapsamındaki taşımalar hariç olmak üzere, ADR 8.1.5’te belirtildiği şekilde genel ve kişisel koruyucu teçhizatın bulundurulmasını sağlamak,

f) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan araçlarda, ADR’de yeralan muafiyetler kapsamındaki taşımalar hariç olmak üzere, ADR 8.1.4’te belirtilen asgari sayı ve kapasitede yangınla mücadele teçhizatının bulundurulmasını ve ilgili mevzuatına göre bu teçhizatın bakım ve testlerini yaptırmak,

g) Sürücüye yazılı talimatları vererek okumasını, anlamasını ve gerektiği şekilde uygulayabilmesini sağlamak,

ğ) Tehlikeli madde taşımacılığında; birlikte ambalajlama, yükleme, karışık yükleme ve yükleme sınırlamaları kurallarına uygun hareket etmek,

h) Aracı, taşınan tehlikeli maddenin sınıfı ve/veya taşıma şekline uygun SRC5 Eğitim Sertifikasına sahip sürücülere kullandırmak,

ı) Bu Yönetmelikte belirtilen şartlardan herhangi birinin ihlal edilmiş olduğunu tespit ederse, söz konusu ihlal giderilinceye kadar taşımayı başlatmamak,

i) Taşıma sırasında, taşımanın güvenliğini tehlikeye sokacak bir ihlal oluşursa, trafik güvenliği, gönderilen maddenin güvenliği ve kamu güvenliği bakımından, taşımayı söz konusu ihlal ortadan

kaldırılıncaya kadar, derhal durdurmakla, taşımayı ancak gerekli şartlar yerine getirildiği takdirde devam ettirmek,

j) Taşıtlara yükleme ve boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliğe sahip giysiler ile çalışmaya müsaade etmemek,

k) Boş temizlenmemiş; tanker, tank-konteyner, portatif tank, ÇEGK vb. taşıma birimlerine ADR Bölüm 5.4.1.1.6'e göre taşıma evrakı düzenlemek,

l) Araçlara yüklenecek tehlikeli maddelerin ADR Bölüm 7.5.7'de belirtilen yükleme emniyet kurallarına göre yapılmasını sağlamak,

m) ADR Bölüm 1.4.2.2'de yer alan hükümleri yerine getirmek.

Taşıt sürücüsünün ve araçta bulunan diğer görevlilerin yükümlülükleri

MADDE 13 – (1) Taşıt sürücüsü ve araçta bulunan diğer görevlilerin yükümlülükleri şunlardır:

a) Taşıdığı tehlikeli maddenin sınıfı ve/veya taşıma şekline uygun SRC 5 Eğitim Sertifikasına sahip olmak,

b) Tehlikeli madde içeren ambalajları açmamak, tanker ve patlayıcı madde taşımacılığı yaparken sürücü, taşınabilir yanıcı aydınlatma aletleriyle ve yüzeyi metal alaşımlı olan aletlerle taşıta binmemek,

c) Taşıtlara yükleme, doldurma ve boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliğe sahip giysilerle çalışmamak,

ç) Yükleme, doldurma ve boşaltma sırasında zorunlu hallerin dışında taşıtın motorunu kapalı tutmak,

d) Tehlikeli madde yüklü taşıtı park halinde iken el frenini çekili vaziyette bulundurmak,

e) Tehlikeli madde yüklü taşıt ve tanklar üzerinde bulundurulması zorunlu levha ve turuncu plakaların takılmasını ve usulüne uygun boşaltılarak temizlenmiş olan araçların üzerinden bu levha ve turuncu plakaların çıkarılmasını sağlamak,

f) Hasar görmüş ambalaj ve yük taşıma birimlerini taşımamak,

g) Tehlikeli madde sızıntısı olması veya böyle bir ihtimalin bulunması durumunda taşıma yapmamak,

ğ) Tehlikeli maddelere yönelik karayolunun kullanımıyla ilgili yasak ve sınırlamalara uymak,

h) Özel sınıf veya maddelere ilişkin ek gereklilikler ile ilgili ADR hükümlerine uymak,

ı) Araçta yazılı talimatın bulunduğunu kontrol etmekle ve tehlike anında yazılı talimata göre hareket etmek,

i) Taşıma sırasında araçta bulunması zorunlu olan evrakı, denetim sırasında yetkili personele ibraz etmek,

j) Boşaltım alanında güvenlik önlemlerinin tam olarak alınmış olduğunu ve boşaltma işleminde kullanılan donanımın düzgün olarak çalışıyor olduğunu kontrol etmek,

k) ADR 8.1.5'te belirtilmiş olan genel ve kişisel koruyucu teçhizatın araçta bulunmasını sağlamak ve denetim sırasında yetkili personele göstermek,

l) ADR 8.1.4'te belirtilen asgari sayı ve kapasitede uygun yangın mücadele teçhizatının araçta bulunup bulunmadığını kontrol etmek.

Alıcının yükümlülükleri

MADDE 14 – (1) Alıcının yükümlülükleri şunlardır:

a) Yükün teslim alınmasına engel bir durum olmadıkça yükün kabulünü ertelememek,

b) Tehlikeli maddelerin konteyner ile taşındığı durumlarda, ADR hükümlerinin ihlal edildiğinin tespit edilmesi halinde, taşımacıya konteyneri sadece ihlal giderildikten sonra teslim etmek,

c) Taşıtlardan boşaltma yapıldığı sırada taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliklere sahip giysiler ile çalışmaya müsaade etmemek,

ç) ADR Bölüm 1.4.2.3'te yer alan diğer hükümleri yerine getirmek.

Boşaltanın yükümlülükleri

MADDE 15 – (1) Boşaltanın yükümlülükleri şunlardır:

a) Boşaltma öncesinde ambalaj, konteyner, tank, tanker, ÇEGK, MEMU, tüplü gaz tanker vb. yük taşıma biriminde bulunan yüklerle ilgili bilgiler ile sevkiyat belgelerinde yer alan ilgili bilgileri karşılaştırarak doğru yükün boşaltılacağını tespit etmek,

b) Boşaltma öncesinde ve sırasında pakette, tankta, araçta veya konteynerde boşaltma işlemini tehlikeye sokacak ölçüde bir tahribatın olup olmadığını kontrol etmek ve olumsuz bir durumun tespiti halinde, gerekli önlemler alınıncaya kadar boşaltma işlemine ara vermek,

c) Aracın, tankın ve konteynerin boşaltılmasının hemen sonrasında; tankın, taşıtın veya konteynerin dışına bulaşan tehlikeli maddelerden arındırılmasını, vana ve kontrol/doldurma kapaklarının güvenli bir şekilde kapatılmasını sağlamak,

ç) Ambalajlı ve dökme olarak tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan araç veya konteynerin temizliği ve dezenfekte edilmesi işlemlerinin yapılmasını sağlamak,

d) Tehlikeli maddelerin taşınmasını takiben konteynerin tamamen boşaltılmış ve temizlenmiş olması durumunda, ADR Bölüm 5.3 kapsamındaki tehlike ikaz levhalarını konteynerin üzerinden kaldırmak,

e) Boşaltma işlemi devam ederken taşıtların yakın çevresinde ateş yakılmasına, açık ışıklandırma yapılmasına ve sigara içilmesine izin vermemek, kıvılcım çıkma özelliğine sahip cisimler bulundurmamak ve bu özelliğe sahip giysiler ile çalışmaya müsaade etmemek,

f) ADR Bölüm 1.4.3.7’de yer alan hükümleri yerine getirmek.

(2) Boşaltma işlemi; taşımacının personeli veya üçüncü kişiler tarafından bir sözleşme çerçevesinde hizmet alınarak yapılması durumunda, taşımacı veya söz konusu üçüncü kişiler, boşaltan olarak TMFB almakla ve bu maddedeki görevleri yerine getirmekle yükümlüdür.

Tank-konteyner/portatif tank işletmecisinin yükümlülükleri

MADDE 16 – (1) Tank-konteyner/portatif tank işletmecisinin yükümlülükleri şunlardır:

a) Tehlikeli madde taşımacılığında kullanılan tank-konteyner ve portatif tankların, ADR ve bu Yönetmeliğe göre üretilmiş ve ara, periyodik test ve muayenelerini süresi içerisinde yapılmış olanları kiralamak,

b) Boşaltılmış tank ya da tank-konteynerlerinin kullanıma tekrar sunulmadan, temizlenmesini ve varsa hasarlı olmamasını sağlamak,

c) ADR Bölüm 1.4.3.4'te yer alan diğer hükümleri yerine getirmek.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tehlikeli Maddelerin Taşınmasında Muafiyet ve Özel İzin Verilecek Haller ile Özel Kurallar

Muafiyet ve özel izin verilecek haller

MADDE 17 – (1) Bakanlık, tehlikeli maddelerin karayoluyla taşımacılığına ilişkin olarak aşağıda belirtilen esaslar dahilinde; ADR ve bu Yönetmelik hükümleri ile ilgili muafiyet ve/veya özel izin verebilir:

a) Teknik gelişmeler nedeniyle taşınmasının ADR ve bu Yönetmelik kapsamı dışına çıkarılması gerektiğinin belgelenmesine bağlı olarak, bir tehlikeli maddenin taşınmasının talep edilmesi,

b) Gelişmiş teknolojilerle üretilen ve tehlikeli madde özelliği ihtiva eden yeni ürünlerin, UN numarası alma ve ADR'nin ilgili bölümüne dâhil edilme sürecinde, güvenlik tedbirleri alınmak suretiyle taşınmasının talep edilmesi.

(2) Muafiyet veya özel izin verilebilmesi için başvuru sahibi, TMGDK tarafından hazırlanmış tehlikeli madde taşınması sırasında alınması gereken güvenlik tedbirlerini içeren bir raporu ibraz etmek zorundadır. Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen durumlarda, TMGDK tarafından hazırlanan raporda aynı zamanda oluşabilecek riskler de belirtilir ve muafiyet veya özel iznin neden gerekli olduğu gerekçelerle açıklanır. Bakanlık başvuru sahibinden daha kapsamlı rapor sunmasını isteyebilir.

(3) Bakanlık tarafından birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen bir ürün için tanınan muafiyet, en fazla beş yıl süre ile geçerlidir. Bu beş yıllık süre içinde muafiyet tanınan ürünlerin ADR'nin ilgili bölümlerine eklenmesi veya ilgili bölümlerinden çıkarılması gerekir. Ancak, Bakanlık bu sürenin uzatılmasını talep edenlerden, söz konusu muafiyetin ADR'ye eklenmesinin veya ADR'den çıkarılmasının bu süre içerisinde sağlanamamasının haklı ve makul gerekçelerini gösteren belgelerin sunulmasına bağlı olarak bu beş yıllık süreye ilave olarak en çok bir yıllık ek süre verebilir.

(4) Bakanlık, kamu menfaati veya kamu güvenliğinin söz konusu olduğu durumlarda, ilgili ve yetkili mercilerin talebi üzerine, ADR ve bu Yönetmelik hükümleri ile ilgili olarak muafiyet veya özel izin tanıyabilir.

Özel kurallar

MADDE 18 – (1) Tehlikeli madde taşımalarında ADR'nin yanı sıra aşağıdaki hükümlere de uyulması zorunludur:

a) Tehlikeli maddeleri taşıyan taşıtların Türk boğazları bölgesindeki köprüleri ve tüp geçitleri kullanımıyla ilgili usul ve esaslar, Bakanlığın ve ilgili valiliklerin görüşü alınmak kaydı ile Karayolları Genel Müdürlüğünce belirlenir. Bu usul ve esaslara uyulması zorunludur.

b) Karayolları üzerindeki tünellere ilişkin tünel kategorilerinin, ADR'ye uygun olarak belirlenmesi ve işaretlenmesi Karayolları Genel Müdürlüğünce yapılır. Karayolları üzerindeki tünellerden tehlikeli madde taşıyan araçların geçişlerine ilişkin hususlar Bakanlık tarafından belirlenir.

c) Karayolu üzerindeki tünel geçişlerinde, bir taşıtta birden fazla farklı sınıfta tehlikeli madde taşınıyor ise, bu tehlikeli maddelerden en yüksek tünel sınırlama koduna sahip tehlikeli madde sınıfının tünel kodu dikkate alınır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim

Denetim yetkisi ve kullanımı

MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetler Bakanlık denetimine tabi olup, Bakanlık denetim faaliyetlerini 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine göre yetkilendirilen kurum veya kuruluş personeli aracılığı ile de yapar veya yaptırır.

(2) Yetkili kılınan kurum ve kuruluşlar, bu maddenin ikinci fıkrasında zikredilen KHK kapsamında bu Yönetmeliğin kendilerine yüklediği görev ve yetkileri yerine getirir ve kullanırlar.

(3) Tehlikeli madde ile iştigal eden işletmelerin denetimleri, Bakanlık tarafından yapılır.

(4) Denetimle ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Denetimle görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlar

MADDE 20 – (1) Bakanlık, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığının ilgili personeli, bu Yönetmelik kapsamında yol kenarı denetiminde görevli ve yetkilidirler.

(2) Denetim yapmakla görevlendirilenler; 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi kapsamında, bu Yönetmelik esaslarına göre yaptıkları denetimler sırasında tespit ettikleri ihlaller için tutanak düzenlemekle yükümlüdürler.

(3) Bakanlık, uyarılmasına rağmen denetim görevini aksatanları ilgili ve yetkili mercilere bildirir.

(4) Bakanlık, tehlikeli madde denetimlerini; Genel Müdürlük personeli ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Bölge Müdürlüklerinde Tehlikeli Madde ve Kombine Taşımacılık Şube Müdürlüğünde/Biriminde görevlendirilecek tehlikeli madde denetçisi unvanına sahip personele yaptırır.

(5) Denetimle görevlendirilecek personelin, en az lise veya dengi okul mezunu olmakla birlikte; ADR ve ilgili mevzuat kapsamında 45 saat teorik, 20 saat uygulamalı eğitim aldıktan sonra yapılacak sınavda başarılı olmaları gerekmektedir. Söz konusu personel ayrıca, her iki yılda bir ADR ve mevzuat güncellemeleri hakkında eğitim alır.

(6) Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı tehlikeli madde yol kenarı denetimi yapacak personeline beşinci fıkra kapsamında eğitim vermekle yükümlüdürler.

(7) Dördüncü fıkrada bahsedilen Ulaştırma Bölge Müdürlüklerinde kurulacak Şube Müdürlüğünde/Biriminde görevlendirilecek personele “tehlikeli madde denetçisi” unvanlı kadrolar alınıncaya kadar tehlikeli madde denetimleri beşinci fıkrada özellikleri belirtilen personel tarafından yapılır.

(8) Bakanlık denetimlerde uygulanacak usul ve esasları ayrıca düzenleyebilir.

Yol kenarı ve işletme denetimi

MADDE 21 – (1) Bakanlık, görev ve yetkileri kapsamında, sabit veya mobil denetim istasyonlarında tehlikeli madde taşıyan araçların denetimini yapar. Tehlikeli madde taşıyan araçların denetimleri ayrıca; 20 nci maddede belirtilen kurumlardan karayolunda denetim yapma yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına mensup personel tarafından da yapılır.

(2) Bakanlık, görev ve yetkileri kapsamında, bu Yönetmeliğe göre faaliyet gösteren işletmelerin yerinde denetimini yapar. İşletmelerin yerinde denetimine ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Tehlikeli madde taşımacılığı yol kenarı denetimlerinde gerekmesi halinde; taşıma evrakında yer alan gönderen ve alıcı bilgilerinin doğruluğu ile araç üzerinde taşıma evrakının bulunmaması halinde gönderenin tespiti, sevk irsaliyesi/e-irsaliye/taşıma irsaliyesi vb. belgeler üzerinde yer alan bilgiler üzerinden yapılır.

(4) Tehlikeli madde taşımacılığı yol kenarı denetimlerinde taşınan maddenin içeriği hakkında şüpheye düşülmesi halinde, gönderen/taşımacı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş kişilerce hazırlanan Güvenlik Bilgi Formunu (MSDS form) denetim personeline ibraz etmek zorundadır.

(5) TMFB alma zorunluluğu ve TMGD istihdam veya TMGDK'dan hizmet alma zorunluluğu ile paketleyen, yükleyen, boşaltan, alıcı ve tank-konteyner/portatif tank işletmecisine yönelik hususlarla ilgili denetimler işletme denetimi kapsamında yapılır.

(6) Tehlikeli madde taşımacılığı yol kenarı denetimlerinde, denetim personeli tarafından tehlikeli maddeyi gönderen/dolduran işletmenin bu Yönetmelik kapsamındaki görev ve yükümlülüklerinden en az üç bendin ihlal edildiğinin tespiti halinde, söz konusu işletmelere işletme denetimi yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

Cezaların Uygulanmasına İlişkin Kurallar

Tutanakları düzenlemeye görevli ve yetkili kılınanlar

MADDE 22 – (1) İdari para cezası karar tutanağı düzenlemeye yetkili ve görevli personel aşağıda belirtilmiştir:

a) Yetkilendirilmiş Bakanlık personeli,

b) Trafik polisi,

c) Trafik polisinin görev alanı dışında kalan yerlerde rütbeli jandarma personeli.

Tutanakların düzenlenmesi

MADDE 23 – (1) 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi gereğince bu Yönetmelikte yapılan düzenlemelere uymayanlar hakkında, 22 nci maddede belirtilen personel tarafından “655 sayılı KHK İdari Para Cezası Karar Tutanağı” düzenlenir.

(2) İdari para cezaları için “655 sayılı KHK İdari Para Cezası Karar Tutanağı” düzenlenir.

Tutanak düzenleyenler ile bağlı oldukları kurum ve kuruluşların yükümlülükleri

MADDE 24 – (1) Tutanak düzenleyenler, tutanaklarla ilgili olarak aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdürler:

a) Tutanaklara, bağlı olduğu kurumun veya birimin adı bulunan kaşe veya damgayı basmak veya bu kurumun veya birimin adını yazmak,

b) Tutanaklara, kendi adını, soyadını, görev unvanını ve sicil numarasını yazarak veya bu bilgiler bulunan kaşe veya damgayı her nüshasına basarak imza etmek,

c) Tutanakları, tebliğ yerine geçmek üzere, hakkında işlem yapılana veya temsilcisine imza ettirmek ve bir nüshasını vermek,

ç) Tutanakları imza etmekten kaçınanlar için "imzalamadı" kaydı koymak,

d) Zorunlu hallerde resmi ve özel kurum veya kuruluşların sorumluları için "gıyabında" yazarak kayıt koymak,

e) Tutanakları bağlı bulunduğu kurum ve kuruluşa düzenlendiği andan itibaren kırk sekiz saat içerisinde teslim etmek.

(2) Tutanak düzenleyenlerin bağlı olduğu kurum ve kuruluşlar; idari para cezası karar tutanaklarını, kararın kesinleşmesini takip eden yedi iş günü içinde takip ve tahsil edilmek üzere borçlu gerçek kişi ise ikametgâhının, tüzel kişi ise kanuni veya iş merkezinin bulunduğu yerdeki vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi bulunması halinde süreksiz vergileri tahsil ile görevli vergi dairelerine göndermekle yükümlüdürler.

YEDİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar

İdari para cezası

MADDE 25 – (1) Tehlikeli madde faaliyetinde bulunanlara yönelik yapılacak yol kenarı ve işletme denetimlerinde, aşağıda yer alan ihlallere 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine göre;

a) 5 inci maddenin altıncı fıkrasına aykırı hareket eden taraflara, ikibin Türk Lirası,

b) 5 inci maddenin yedinci fıkrasına aykırı hareket eden taraflara, üçbin Türk Lirası,

c) 5 inci maddenin onuncu fıkrasına aykırı hareket eden tarafa bin Türk Lirası,

ç) 5 inci maddenin onbirinci fıkrasına aykırı hareket eden taşımacıya beşyüz Türk Lirası,

d) 8 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden gönderene; (b) bendi için beşyüz Türk Lirası, (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerine ise her bir bent için bin Türk Lirası,

e) 8 inci maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden kıyı tesisi işleticisine bin Türk Lirası,

f) 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında zikredilen TİO'ya; 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket edilmesine beşyüz Türk Lirası, (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerine aykırı hareket edilmesi halinde her bir bent için bin Türk Lirası,

g) 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında zikredilen ithalatçıya; 8 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendine aykırı hareket edilmesine beşyüz Türk Lirası, (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerine aykırı hareket edilmesi halinde her bir bent için bin Türk Lirası,

ğ) 9 uncu maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden paketleyene; (a) bendi için bin Türk Lirası, (b), (c), (ç) ve (d) bentlerine ise her bir bent için beşyüz Türk Lirası,

h) 10 uncu maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden yükleyene; (a), (b) ve (d) bentleri için her bir bende bin Türk Lirası, (c), (ç) ve (e) bentlerine ise her bir bent için beşyüz Türk Lirası,

ı) 11 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden doldurana; (a), (b) ve (c) bentleri için her bir bende bin Türk Lirası, (d), (e), (f), (g), (ğ), (h), (ı) ve (i) bentlerine ise her bir bent için beşyüz Türk Lirası,

i) 11 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendine aykırı hareket eden taşınabilir basınçlı ekipmanlara dolum yapan tesise beşbin Türk Lirası,

j) 12 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden taşımacıya; (a), (b), (c), (i) ve (l) bentleri için her bir bende bin Türk Lirası, (ç), (d), (g), (ğ), (h), (j), (k) ve (m) bentlerine her bir bent için beşyüz Türk Lirası, (e) bendi için her bir teçhizata elli Türk Lirası, (f) bendi için ise ikiyüz Türk Lirası,

k) 13 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden sürücüye; (a) bendi için ikiyüz Türk Lirası, (b), (c), (ç), (d), (e), (f), (g), (ğ), (h), (ı), (i), (j), (k) ve (l) bentlerine ise her bir bent için elli Türk Lirası,

l) 14 üncü maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden alıcıya; (a), (b), (c) ve (ç) bentleri için her bir bende beşyüz Türk Lirası,

m) 15 inci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden boşaltana; (b), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine her bir bent için beşyüz Türk Lirası,

n) 15 inci maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden taşımacı veya üçüncü kişilere; 15 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (e) ve (f) bentlerine her bir bent için beşyüz Türk Lirası,

o) 16 ncı maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket eden tank-konteyner işletmecisine; (a), (b) ve (c) bentlerine her bir bent için bin Türk Lirası,

idari para cezası uygulanır.

(2) 5 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarına göre idari para cezası karar tutanağı düzenlenen işletmeye, ihlali düzeltmesi için 30 (otuz) gün süre verilir. Bu sürenin sonunda uzaktan yapılacak denetimlerde, ihlal giderilinceye kadar aynı işletmeye, her bir fıkra için her ay tekrar idari para cezası uygulanır.

(3) Yönetmelik kapsamında yapılacak denetimlerde; tespit edilen ihlallere ilişkin taraflar müteselsilen sorumludur.

(4) Tehlikeli madde taşımacılığı faaliyetinde;

a) İşletme, birden fazla faaliyet konusuna sahipse bir denetimde bu işletmeye kesilecek idari para cezası onikibin Türk Lirasını geçemez.

b) Sadece taşımacılık faaliyetinde bulunan taşımacıya, bir denetimde kesilecek idari para cezası altıbin Türk Lirasını geçemez.

c) Sürücüye, bir denetimde kesilecek idari para cezası beşyüz Türk Lirasını geçemez.

(5) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen idari para cezaları ile dördüncü fıkrasında belirtilen idari para ceza limitleri, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında artırılarak uygulanır. Bu surette idari para cezasının hesabında bir Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetkilendirme

MADDE 26 – (1) Bakanlık, gerektiğinde teknik ve idari kapasite, teşkilat imkânları, hizmetin hızlı/etkin/yaygın olarak üretilmesi ilkelerini gözeterek, Bakanlığın bu Yönetmelik kapsamında yerine getirmekle yükümlü olduğu iş ve işlemlerin bir kısmını aşağıda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütmek üzere; kamu kurum/kuruluşları ile TÜRKAK tarafından TSE ISO/IEC 17020 standardına göre akredite edilen muayene kuruluşlarını yetkilendirebilir.

a) Yetkilendirme, düzenlenecek bir protokol/sözleşme ile yapılır. Bu protokol/sözleşmede yetkilendirmenin konusu, süresi ve mutabakata varılan hususlar açıkça belirtilir.

b) Yetkilendirme, yetkilendirmenin konusu ve niteliği gözetilmek suretiyle en az bir yıl en fazla beş yıl süreyle yapılabilir. Yetkilendirme, süresinin sonunda yenilenebilir.

c) Bakanlık, yetkilendirmenin konusuna, niteliğine ve özelliğine göre aynı konuda birden fazla kamu kurum/kuruluşu, üniversite veya muayene kuruluşunu yetkilendirebilir.

ç) Yetkilendirme kapsamında üretilecek hizmetler için alınacak/ödenecek ücretler Bakanlık tarafından onaylanır.

d) Yetkilendirilmiş olanlar ilgili mevzuata ve Bakanlıkça yayımlanan idari düzenlemelere uymakla yükümlüdürler. Bakanlık, yetkilendirmenin kullanımı ile ilgili olarak gerektiğinde her türlü denetimi yapar.

e) Yetkilendirilmiş olanların ilgili mevzuata ve Bakanlıkça yayımlanan idari düzenlemelere uymaması halinde yapılmış olan yetkilendirme, Bakanlık tarafından iptal edilir.

f) Yetkilendirme, Bakanlığın bu konudaki görev, sorumluluk ve yetkisini ortadan kaldırmaz.

Uygulamadan sorumlu kurumlar ve sorumlu oldukları alanlar

MADDE 27 – (1) Tehlikeli maddelerin taşınması ile ilgili ADR Anlaşması hükümlerini yürütmekten Bakanlık sorumlu olduğundan, ADR Anlaşmasına taraf olmadan önce diğer kurumlar tarafından tehlikeli madde taşımacılığı konularını ilgilendiren ancak, ADR ve bu Yönetmelik ile uyumsuz olan mevzuat hükümleri, Bakanlığın görüşü alınarak ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından ADR Anlaşmasına ve bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirilir.

Güncelleme

MADDE 28 – (1) Bu Yönetmelik, başta ADR'nin son ekleri olmak üzere ilgili uluslararası anlaşmalar ve standartlardaki değişmeler dikkate alınarak güncel tutulur.

İstatistik

MADDE 29 – (1) Bakanlık, tehlikeli madde taşımacılık faaliyetlerinin genel seyrinin tespiti ve politika oluşturulması bakımından bu faaliyetlere ilişkin istatistikler oluşturur.

(2) Bakanlık, taşımacılık yetki belgesi/tehlikeli madde faaliyet belgesi sahibi işletmecilerden, faaliyet konularına ilişkin yıllık faaliyet raporu isteyebilir.

Uygulanacak diğer hükümler

MADDE 30 – (1) Tehlikeli madde taşıyan bir karayolu taşıtının, taşıma zinciri içinde kalkış ve varış noktaları arasında denizyolu, iç suyolu veya demir yolunu kullanması halinde; taşımacı kısmen kullandığı bu diğer taşıma türlerinin kullanımı esnasında o türe ait tehlikeli madde taşımacılığı mevzuatına uymak zorundadır.

Alt düzenleyici işlemler

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanması amacıyla, Bakanlıkça alt düzenleyici işlemler yapılabilir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 32 – (1) 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik **yürürlükten kaldırılmıştır.**

Uygunluk Belgesi olmadan faaliyette bulunan taşıtlar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 2014 ve öncesi model yılına sahip olup, ülke sınırları içinde veya ADR'ye taraf olmayan ülkelere yapılan tehlikeli madde taşınmacılığında kullanılan ve bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte trafik siciline tescilli, Bakanlığın yetkilendirdiği kuruluştan araçlarına Taşıt Durum Tespit Belgesi almış ancak, ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi bulunmayan araçların; muayene, test ve belgelendirilmeleri, Bakanlık tarafından yayımlanan mevzuata göre Bakanlıktan veya Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluştan, 31/12/2019 tarihine kadar ADR/Taşıt Uygunluk Belgesini almaları zorunludur.

(2) Bakanlığın yetkilendirdiği kurum/kuruluşa başvuruda bulunarak Taşıt Durum Tespit Belgesi almayan taşımacıya, 25 inci maddenin birinci fıkrasının (ğ) bendine göre idari para cezası uygulanır. Araçlara düzenlenen Taşıt Durum Tespit Belgesi, ADR/Taşıt Uygunluk Belgesi yerine geçmez.

Mevcut taşınabilir basınçlı ekipmanlar

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili mevzuata göre imal edilmiş olan ve ADR 6.2 kapsamındaki taşınabilir basınçlı ekipmanların, periyodik test ve muayene işlemlerinin ADR'de belirtildiği şekilde yapılması gerekmektedir. Bu test ve muayenelerden geçen taşınabilir basınçlı ekipmanların kullanımlarına müsaade edilir.

Tünel kategorilerinin belirlenmesi ve işaretlenmesi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Karayolları Genel Müdürlüğünce, karayolları üzerindeki tünellere ilişkin tünel kategorilerinin ADR'ye uygun olarak belirlenmesi ve işaretlenmesi 31/12/2019 tarihine kadar tamamlanır.

Yürürlük

MADDE 33 – (1) Bu Yönetmeliğin; 20 nci maddesinin dördüncü fıkrası 31/12/2019 tarihinde, diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

Resmi Gazetenin Orjinal Nüshası İçin Link’e Tıklayınız Mevzuatlara Dönmek İçin Tıklayınız.